

श्रीमदादिरामायणे महोपनिषद् कृत श्रीराम स्तुति

महोपनिषद ऊचुः

जय जय कान्तकेलीरसनिमग्नमनसोः कोटिरतिकन्दर्परूपलावण्य-
मुखयोः स्वाराज्यसुखसाम्राज्यसंपदाविष्करणवतो^१ रवहेलितवृन्दावने-
श्वरीश्रीमद्वृषभानुजाश्रीमद्व्रजेन्द्रनन्दनरसयोगोलोकादुपरितनसहजचिह्नो-
विलासस्वामिनोः स्वरूपशक्तिमात्राविर्भावितसखिसखीदूतिदूतविट-
चेटकादिसहायबललब्धकोककला^२ लावण्ययोः श्रीमज्जनकनन्दिनीरघुकुल-
योर्युगलाय नमः ॥३४॥

अथ युवाभ्यां दम्पतीभ्यां क्षन्तव्यो नो वैयात्यमदो यत् सुरतान्त—^३
विवसनयोः पुरुषायितविपर्यस्तभूषणवसननयनाञ्जनादिविविधाकल्पयोः
परस्परकण्ठाश्लेषप्रभूतद्विगुणितसंक्षुब्धमनोभूपरवशयोः परस्परोन्मर्द-
क्षुभितवक्षसोः पुलकाञ्चितयोरधरबिम्बस्य सुधापानपरायणयोरीदृशनिस्त्र-
पयोर्युवयोः समीपं भजामहे नर्मसख्य इव निकुञ्जकेलीभवनद्वारोद्धाटन-
लब्धानन्दकदम्बाः ॥३५॥

अहो क्व वयं^४ बहुतरकर्मठकुलवञ्चितचित्ता अनेकयोगिज्ञानिगुरुजन-
कृतप्रत्यूहाः कुलाङ्गना इव गुरुलज्जावरुद्धप्रियदर्शनस्पर्शनमुखामृत-
विधुरा^५ लज्जयैव व्यतीततारुण्याः क्व च तव चेदं महोच्छृङ्खलममेय-
दिव्यरूपलावण्यवारिधिप्रसरणं सतत^६ प्रियाभ्यामेव समासादिता प्रेम्णः
पुरुषस्येव सीमा ॥३६॥

अहो अलौकिकत्वं केलीनां यद्विरञ्चिवराकस्य प्रावीण्यमतिवर्तन्ते ॥३७॥

अहो विचित्रता शोभातिशयस्य यन्निर्भररजनीरङ्गरसिकाभ्यां
पूर्णाकृत्य निपीतोऽप्यनुक्षणं वर्धमान एवाविर्भविष्णुः ॥३८॥

अहो युवाभ्यामेव पूजितः परस्परालापपरिरम्भणचुम्बननखरददान-
मन्दस्मितोन्मर्दनादिभिर्मन्दारकल्पद्रुमकुसुमसमूहैः केलीमनोरथकामतरुः
कामदेवः । वत वत कथमप्यसुलभाय मनोमोहैककन्दाय सहजानन्दाय
नमो युवयोः सुरताय ॥३९॥

१. संपदादिकरण०—बड़ो० । २. कोककलाप०—अयो०, रीबों । ३. सुदीप्त-
विवसनयोः—बड़ो० । ४. क्वहन्त—अयो०, बड़ो० । ५. °दर्शनरसा ननु स्वामृत-
विधुरा—बड़ो० । ६. प्रसरणं हन्त—अयो०, प्रसररसत°—बड़ो० ।

अहो वयं त्रिगुणप्रवाहमार्गपतिताः किं प्राप्स्याम इमां गुणातीतां
सच्चिदानन्दैकरसमयीं सहजानन्दिनीरघूत्तमयोः केलिकलामवलोकितुमपि
किं नाधिक्रियामहे दैववञ्चिताः ॥४०॥

अथ यद्यमुयोश्चिल्लोकस्वामिनोः सच्चिदानन्दरसदम्पत्योस्त-
ल्पान्तभूमिकाभाजोः बहुकोटिजन्मार्जितसुकृतोद्भूतभाग्या एव वयं' तर्हि
नातिचिरादेवाभ्यां नित्यनिजविहारस्य भाजनतां प्राप्स्यामहे श्यामा रामा
ललिता विशाखा^२ रङ्गविद्या पूर्णमासी चम्पकलता दया नित्यसिद्धा इव
वयमपि कोटिजन्मसाधनसिद्धाः ॥४१॥

इत्यभिलाषपूर्वकमभिलष्य ताः सर्वमहोपनिषदोऽतिशयितगुणवर्णन-
प्राप्तजडिमानस्तूष्णीं बभूवुः ॥४२॥

अथाविरासीच्च निकुञ्जमन्दिरे

जालान्तरप्राप्तनिजावकाशः ।

सूर्याशुदण्डप्रकरोऽतिकोमलः

प्रोत्फुल्लशोणाम्बुजगर्भबन्धुः ॥४२॥

इति श्रीमदादिरामायणे ब्रह्मभुशुण्डिसंवादे रामरासोनाम^३

एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥२९॥